

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422201464
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4422201464.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: O. X., nar. XX.XX.XXXX, a Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, deti rodičov: matka B. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. P. XX, XXX XX P., otec Q. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. XX, XXX XX P., zastúpený: JUDr. Gergely Pšenák, advokát so sídlom M.R. Štefánika 30, 940 01 Nové Zámky, IČO: 42 369 436, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 21. apríla 2022 č.k. 11P/52/2022-11, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e** a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala, aby súd zakázal otcovi priblížiť sa k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Pri rozhodovaní aplikoval ustanovenia § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, ods. 2 písm. d), h), § 329 ods. 1, § 330 ods. 1, § 331 ods. 1 Civilného sporového poriadku.

1.2. Súd prvej inštancie konštatoval, že pre nariadenie neodkladného opatrenia musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti o opodstatnenosti nároku, ako aj naliehavosť dočasnej úpravy pomerov práve navrhnutým spôsobom. Právo každého rodiča je stretávať sa so svojim maloletým dieťaťom a je jedným zo základných práv rodiča. Jeho obmedzenie je vážnym zásahom do výkonu rodičovských práv. Uviedol, že matka svoj návrh odôvodnila opísaním incidentov, ktoré sa odohrali v novembri a decembri minulého roku. V návrhu žiadnym spôsobom nepreukázala svoje tvrdenia, nepredložila žiadne dôkazy, ktoré by odôvodňovali nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky. Otec maloletým deťom žiadnym spôsobom neublížil, matka nepreukázala, že by deťom hrozilo nebezpečenstvo. Dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie nie je dôvodný, preto ho zamietol. Ak matka chce, aby súd prehodnotil úpravu styku otca s maloletými deťmi, je potrebné si podať riadny návrh vo veci samej.

1.3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2.1. Matka podala v zákonnej lehote odvolanie a navrhovala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že nariadi neodkladné opatrenie v zmysle jej návrhu. Dôvodila, že súd prvej inštancie nesprávne zistil skutočný stav veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.2. K odvolaniu priložila uznesenie Obvodného oddelenia PZ z 31.03.2022 o začatí trestného stíhania za prečin ublíženia na zdraví. Tvrdila, že preukázala nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy

spočívajúcej sa v dopúšťaní sa psychického násillia otcom voči maloletým deťom. Zopakovala, že deti sa otca boja, majú permanentný strach vyjsť na ulicu, čo sa odzrkadľuje na ich správaní, sú podráždené, emocionálne labilné a v neustálej tenzii. Pripustila, že otec deti fyzicky nenapadol. Nemá v úmysle brániť deťom v stretávaní s otcom, ale od incidentu XX.XX.XXXX deti stretnutie s ním odmietajú.

3. Otec v písomnom vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že uznesenie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne. Poukázal na skutočnosť, že matka podala identický návrh aj voči svojej osobe, ktoré konanie je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod č. 4C/25/2022.

4. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie matky bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, viazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), viazaný stavom v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal. Dospel k záveru, že konaniu bráni prekážka začatej veci, preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 391 ods. 1 CSP v sporení s § 159 CSP zastavil.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

6. Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Odvolací súd si pripojil k nahliadnutiu spis Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/41/2022 a zistil, že ide o konanie o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým mal súd zakázať otcovi priblížiť sa k matke na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 4C/25/2022. V spise Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 13C/6/2022, sp.zn. 18C/6/2022 a sp.zn. 9C/13/2022. Zo spisu Okresného súdu Nové Zámky sp.zn. 13C/6/2022 vyplýva, že konanie začalo na návrh matky zo dňa 21.01.2022, ktorým sa domáhala nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým súd zakáže otcovi priblížiť sa k matke a k maloletým deťom na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 26. januára 2022 č.k. 13C/6/2022-6 návrh matky zamietol. Následne matka doručila dňa 18.01.2022 späťvzatie návrhu na nariadenie zákazu priblíženia. Súd prvej inštancie vec nepredložil na rozhodnutie o späťvzatí odvolaciemu súdu a nesprávne vyznačil na uznesení z č.l. 6 právoplatnosť dňa 16.02.2022. Z uvedeného vyplýva, že konanie vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 13C/6/2022 doposiaľ nebolo právoplatne skončené, keďže právoplatnosť na uznesení o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného bola vyznačená nesprávne, bez toho, aby odvolací súd rozhodol o späťvzatí návrhu.

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 159 CSP, začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

11. Procesné podmienky predstavujú základné predpoklady, ktoré musia byť splnené, aby súd mohol vo veci konať a rozhodnúť. Súd je povinný skúmať procesné podmienky v každom štádiu konania. Nedostatok procesnej podmienky spôsobuje vadu konania, ktorá môže byť odstrániteľná alebo neodstrániteľná. Prekážka začatej veci (litispencia) svojou podstatou patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie bez ďalšieho k jeho zastaveniu. Takáto prekážka vyjadruje, že o tom istom predmete medzi tými istými subjektmi nemôže byť konanie začaté na tom istom alebo inom súde. Rozhodujúci je stav v čase začatia konania. Totožnosť veci charakterizujú určité znaky, ktoré musia byť splnené zároveň. Musí ísť o totožnosť subjektov a totožnosť predmetu sporu. Pokiaľ ide o totožnosť strán sporu, nie je významné, ak majú tie isté strany v rôznych konaniach rozdielne procesné

postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaný a v druhom ako žalobca). Totožnosť predmetu sporu je daná vtedy, keď predmetom druhého, neskôr začatého sporu, je ten istý nárok, ktorý je uplatňovaný v prvom spore. Totožnosť predmetu sporu je daná aj vtedy ak nárok vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových okolností, na základe ktorých bol uplatnený žalobný petít v predchádzajúcom spore. Prekážka litispendencie predstavuje neodstrániteľnú vadu konania pre neskôr začaté konanie. Súd na ňu musí prihliadať v ktoromkoľvek štádiu konania.

12. Odvolací súd skúmajúc, či sú v danej veci splnené procesné podmienky pre konanie, dospel k záveru, že konaniu bráni prekážka začatej veci, keďže na návrh matky podaný dňa 21.01.2022 začalo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia, zákazu priblíženia otca k matke a k maloletým deťom, ktoré je vedené na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn. 13C/6/2022 a zatiaľ nebolo právoplatne skončené. Preto je daná prekážka začatej veci (litispendencie), ktorá bráni tomu, aby na súde prebiehalo ďalšie konanie s tými istými účastníkmi, v tej istej veci s rovnakým uplatneným nárokom a s rovnakými skutkovými okolnosťami, ktoré ho odôvodňujú. Prekážka litispendencie predstavuje taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a bráni tomu, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Z uvedeného dôvodu bol súd prvej inštancie povinný konanie zastaviť podľa § 159 CSP z dôvodu prekážky začatej veci, keďže návrh v predmetnej veci bol podaný neskôr, až dňa 14.03.2022. Pritom nie je rozhodujúce, že vo veci sp.zn. 13C/6/2022 ide o návrh matky na uloženie zákazu priblíženia otcovi voči matke aj maloletým deťom a v prejednávanej veci, vedenej na súde prvej inštancie pod sp.zn. 11P/52/2022, sa návrh matky týka zákazu priblíženia len k maloletým deťom z dôvodu, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 29. marca 2022 č.k. 4C/25/2022-18 vyčlenil konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo vzťahu k maloletým deťom na samostatné konanie, keďže ide len o procesné rozhodnutie v rámci úpravy vedenia súdneho konania. Zároveň nie je rozhodujúca ani skutočnosť, že vo veci sp.zn. 13C/6/2022 bola na uznesení č.k. 13C/6/2022-6 vyznačená právoplatnosť, ktorá bola vyznačená nesprávne bez toho, aby odvolací súd rozhodol o späťvzati návrhu, podaným pred uplynutím odvolacej lehoty.

13. Nakoľko súd prvej inštancie rozhodoval bez toho, aby mal splnené procesné podmienky podľa § 161 CSP, keď rozhodoval vo veci, v ktorej sa rozhoduje už v skôr začatom konaní vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp.zn.13C/6/2022, odvolací súd, vzhľadom na povinnosť prihliadať na litispendenciu z úradnej povinnosti, napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a konanie o nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 391 ods. 1 CSP v spojení s § 159 CSP zastavil.

14. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, ktorý žiadny z účastníkov nepodal. Z uvedeného dôvodu odvolací súd o trovách konania pred súdom prvej inštancie a o trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba,

ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).